

Můj dětský lékař	ANO	NE
Psycholog	ANO	NE
Police ČR	ANO	NE
Městská policie	ANO	NE
Tísňová linka (zatelefonuji)	ANO	NE
Na ty, o kterých vím, že provádí programy primární prevence	ANO	NE

10. Pokud budeš mít ty sám nějaký problém, se kterým si nevíš rady, na koho se obrátíš?

	Odpověď	
Rodiče	ANO	NE
Prarodiče	ANO	NE
Třídní učitel	ANO	NE
Jiný učitel ze školy	ANO	NE
Výchovný poradce na škole či metodik prevence	ANO	NE
Kamarád	ANO	NE
Můj dětský lékař	ANO	NE
Psycholog	ANO	NE
Police ČR	ANO	NE
Městská policie	ANO	NE
Tísňová linka (zatelefonuji)	ANO	NE
Na ty, o kterých vím, že provádí programy primární prevence	ANO	NE
Nikomu nedůvěřuji, neobrátím se na nikoho	ANO	NE

11. Pokud bys měl/a některý z níže uvedených problémů, na koho se obrátíš s žádostí o pomoc? U každého problému prosím zakroužkuj jednu z možností.

Problém, který bych chtěl/a řešit	Odpověď				
	Někdo z rodiny	Někdo ze školy	Policista	Psycholog Lékař	Kamarád
Někdo mne okradl	a	b	c	d	e
Někdo mne šikanuje	a	b	c	d	e
Někdo mi nadává	a	b	c	d	e
Někdo mne zesměšňuje	a	b	c	d	e
Někdo se mi posmívá	a	b	c	d	e
Někdo mne pomlouvá	a	b	c	d	e
Někdo mi nabízí drogy	a	b	c	d	e
Někdo mi nabízí alkohol a cigarety	a	b	c	d	e
Někdo chce peníze	a	b	c	d	e
Někdo mne žádá o sexuální služby	a	b	c	d	e
Někdo mne přemlouvá, ať vstoupím do církve	a	b	c	d	e
Někdo mne vydírá	a	b	c	d	e
Někdo mne šikanuje na internetu	a	b	c	d	e

12. Setkal/a ses někdy s některým z těchto případů rizikového chování přímo u vás ve škole?

Téma rizikového chování	Odpověď	
Rasismus	ANO	NE
Šikana	ANO	NE
Porucha příjmu potravy	ANO	NE
Kouření	ANO	NE
Pití alkoholu	ANO	NE
Užívání návykových látek	ANO	NE
Vandalismus	ANO	NE

Záškoláctví	ANO	NE
Rizikové sporty	ANO	NE
Rizikové sexuální chování	ANO	NE
Krádeže	ANO	NE
Agresivita	ANO	NE
Gambling	ANO	NE
Kyberšikana	ANO	NE
Vnucování náboženství	ANO	NE
Sprejerství	ANO	NE

13. Setkal/a ses někdy s některým z těchto případů rizikového chování mimo školu?

<i>Téma rizikového chování</i>	<i>Odpověď</i>	
Rasismus	ANO	NE
Šikana	ANO	NE
Porucha příjmu potravy	ANO	NE
Kouření	ANO	NE
Pití alkoholu	ANO	NE
Užívání návykových látek	ANO	NE
Vandalismus	ANO	NE
Záškoláctví	ANO	NE
Rizikové sporty	ANO	NE
Rizikové sexuální chování	ANO	NE
Krádeže	ANO	NE
Agresivita	ANO	NE
Gambling	ANO	NE
Kyberšikana	ANO	NE
Vnucování náboženství	ANO	NE
Sprejerství	ANO	NE

14. Kolik let ti bylo, když jsi poprvé udělal/a následující?

<i>Aktivita</i>	<i>Odpověď</i>			
	<i>Nikdy</i>	<i>Méně než 15 let</i>	<i>16 až 17 let</i>	<i>Více než 18 let</i>
Dal/a jsem si pivo (aspoň jednu sklenici)	a	b	c	d
Dal/a jsem si víno (aspoň jednu sklenici)	a	b	c	d
Dal/a jsem si tvrdý alkohol (aspoň jednu sklenici - „panák“)	a	b	c	d
Opil/a jsem se	a	b	c	d
Vykouřil/a jsem svou první cigaretu.	a	b	c	d
Kouřil/a jsem cigarety pravidelně,	a	b	c	d
Vyzkoušel/a jsem utišující léky bez doporučení lékaře	a	b	c	d
Vyzkoušel/a jsem marihuanu.	a	b	c	d
Vyzkoušel/a jsem jinou návykovou látku	a	b	c	d

15. Dopouštíš se ty sám něčeho z níže uvedeného?

<i>Téma rizikového chování</i>	<i>Odpověď</i>	
Občas kouřím	ANO	NE
Kouřím pravidelně	ANO	NE
Občas piji alkohol	ANO	NE
Piji pravidelně	ANO	NE
Byl jsi opilý?	ANO	NE
Občas si dám marihuanu	ANO	NE

Pravidelně si dávám marihuanu	ANO	NE
Občas si dám jiné návykové látky	ANO	NE
Pravidelně si dávám jiné tvrdé drogy	ANO	NE
Nechodím pravidelně do školy	ANO	NE
Mám poruchu příjmu potravy	ANO	NE
Občas hraji automaty	ANO	NE
Pravidelně hraji automaty	ANO	NE
Dělám graffiti (jsem sprejer/ka)	ANO	NE

16. Pokud kouříš, tak

zřídka, jen příležitostně	a
1-5 cigaret denně	b
6-10 cigaret denně	c
11-15 cigaret denně	d
16 a více cigaret denně	e

17. Pokud konzumuješ alkohol, tak

jen příležitostně	a
méně jak 1x měsíčně	b
více jak 1x měsíčně	c
1x týdně	d
více jak 1x týdně	e

18. Zkusil(a) jste někdy

droga	Odpověď			
	nikdy	jednou	několikrát	pravidelně
Hašiš	a	b	c	d
Pervitin	a	b	c	d
Extáze	a	b	c	d
Toluen, ředidla, plyn do zapalovačů	a	b	c	d
Kokain	a	b	c	d
Heroin	a	b	c	d
Jiné drogy	a	b	c	d

19. Vědí tví rodiče (zákonní zástupci), že:

Téma rizikového chování	Odpověď		
Kouříš	ANO	NE	NEDĚLÁM
Piješ alkohol	ANO	NE	NEDĚLÁM
Kouříš marihuanu	ANO	NE	NEDĚLÁM
Užíváš jiné návykové látky	ANO	NE	NEDĚLÁM
Vyhýbáš se docházce do školy	ANO	NE	NEDĚLÁM
Sprejuješ	ANO	NE	NEDĚLÁM
Hraješ automaty	ANO	NE	NEDĚLÁM

20. Jak bys reagoval/a v situaci, když bys zjistil/a, že někdo z tvých spolužáků někoho šikanuje?

	Odpověď	
Okamžitě bych zasáhl/a sám/a	ANO	NE
Zavola/a bych na tísňové volání (155, 158, 150, 112)	ANO	NE
Došel/a bych pro někoho dospělého	ANO	NE
Nijak, není to má věc	ANO	NE
Vůbec nevím, co bych dělal/a	ANO	NE

21. Jak bys reagoval/a, pokud by se šikana týkala tebe?

	<i>Odpověď</i>	
Okamžitě to oznámím rodičům	ANO	NE
Okamžitě to oznámím ve škole	ANO	NE
Nebudu s tím dělat nic	ANO	NE
Nechám si to pro sebe	ANO	NE
Zavolám na tísňové volání (155, 158, 150, 112)	ANO	NE
Vůbec nevím, co bych dělal/a	ANO	NE

11. Použité zkratky

MP	Městská police Brno
NNO	Nestátní nezisková organizace
OMP	Okresní metodik prevence
OPL	Omamné a psychotropní látky
OSPOD	Orgán sociální a právní ochrany dětí
PČR	Policie České republiky
PP	Primární prevence
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
PPŠ	Preventivní program školy (dříve minimální preventivní program)
SPC	Speciálně pedagogické centrum
ŠP	Školní psycholog
ŠMP	Školní metodik prevence
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
ŠVP	Školní vzdělávací program
TV	Tělesná výchova
UOP	Učitel odborných předmětů
ÚP	Úřad práce
UVVP	Učitel všeobecně vzdělávací předměty
VP	Výchovný poradce

12. Povinné přílohy

12.1 Legislativní dokumenty

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027
- Strategie prevence kriminality na léta 2022 - 2027

METODICKÉ POKYNY

- Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j.: MSMT 21291/2010-28, č.j. MSMT-5217/2017-1)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: MSMT 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: MSMT 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT(Čj.: MSMT 37 014/2005-25)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem (IVýP) v rámci řešení rizikového chování žáků (č.j. MSMT 43301/2013)

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 72/2005 Sb. *Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních*
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. *Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných*

ZÁKONY

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon),
- Zákon č. 109/2002 Sb. *Zákon o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů*
- Zákon č. 65/2017 Sb. *Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek*
- Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím
- Zákon č. 111/2006 Sb. *Zákon o pomoci v hmotné nouzi*
- Zákon č. 359/1999 Sb. *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí*

- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 218/2003 Sb. Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže)
- Zákon č. 40/2009 Sb. Zákon trestní zákoník
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

12.2 Krizový plán školy

Krizový plán poskytuje stručný návod zaměstnancům školy, co dělat v krizových situacích. Je zpracován podle Metodického doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 a příloh pro jednotlivé typy rizikového chování (návykové látky, rizikové chování v dopravě, poruchy příjmu potravy, alkohol, syndrom CAN, školní šikanování, kyberšikana, homofonie, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, vandalismus, záškoláctví, krádeže, tabák, krizové situace spojené s násilím, netolismus, sebepoškozování, nová náboženská hnutí, rizikové sexuální chování, příslušnost k subkulturám, domácí násilí, hazardní hraní).

Nejdůležitější je správné zhodnocení situace. Jakmile zjistíte, že se něco děje, jste postaveni před některou z těchto voleb:

- Je to nutné řešit hned?
- Je nutné řešit to vůbec?
- Nešlo by to odložit?
- Máme o tom mluvit?
- Je třeba to někomu hlásit?
- Nemůže to vyřešit někdo jiný?
- Mají o tom vědět rodiče?

V první řadě mějte připravený seznam klíčových otázek, které si každý zaměstnanec, který je nucen vzniklou problémovou situací řešit, má okamžitě položit:

1) *Došlo k nějakému zranění? Je akutně ohrožen někčí život nebo zdraví?*

ANO: Soustřeďte se pouze na první pomoc. Pošlete kohokoliv pro další dospělou osobu. Podle situace volejte záchranku.

NE: Situaci není nutné řešit okamžitě, máte čas se rozmyslet. Uklidněte se, nespěchejte a položte si další otázku:

2) *Mohu, chci a dokážu to řešit právě já a právě teď?*

ANO: Začněte se ptát žáků, co se přesně stalo. Problém rozkryjte, pojmenujte a rozmyslete si řešení.

NE: Problém nechejte otevřený, kontaktujte školního metodika prevence, třídního učitele, výchovného poradce a vedení školy. V týmu situaci zhodnoťte a řešte. Situace, kdy dojde k akutnímu ohrožení života nebo zdraví, je sice nanejvýš hroživá, ale pro rozhodování zdaleka nejjednodušší. V ostatních případech totiž neplatí, že každé řešení je lepší, než pasivita. Některá řešení jsou mnohem horší než neřešení. V každé jiné chvíli, než je akutní stav, musíte totiž myslet na více věcí současně:

- musíte ochránit oběť
- musíte ochránit pověst školy
- musíte ochránit své kolegy
- musíte ochránit sami sebe

V situaci akutního ohrožení neváhejte, konejte rychle a jednoznačně bez ohledu na to, co, to pro školu bude znamenat; jestliže nejde o akutní situaci, dobře si promyslete další postup, když nemůžete situaci zlepšit, alespoň ji nezhoršujte.

ODPOVĚDNOST PŘI VZNIKU KRIZOVÉ SITUACE

Činnost	Odpovědnost	Kdy
Poskytnutí pomoci	Každý pedagogický pracovník	Bezodkladně
Hlášení vedení školy	Třídní učitel Výchovný poradce	Vždy
Zápis o události	Pedagogický pracovník Třídní učitel	Vždy
Informování zákonných zástupců	Třídní učitel Výchovný poradce	Vždy
Šetření události	Výchovný poradce Metodik prevence Třídní učitel	Vždy
Pohovor se žákem	Třídní učitel	Dle závažnosti
Výchovná komise	Třídní učitel Výchovný poradce Metodik prevence	Dle závažnosti
Informace OSPOD, Policie ČR	St. zástupce ředitele Ředitel	Ve stanovených případech
Informování ostatních žáků školy	Zástupce ředitele Výchovný poradce	Dle závažnosti
Informování zákonných zástupců ostatních žáků školy	Ředitel	Dle závažnosti
Informování zaměstnanců	Zástupce ředitele Ředitel	Dle závažnosti
Informování zřizovatele	Ředitel	Dle závažnosti
Informování médií	Ředitel	Na vyžádání

AKUTNÍ NEBEZEPČÍ

- INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM 112
- POLICIE 158
- MĚSTSKÁ POLICIE 156
- LÉKAŘSKÁ PRVNÍ POMOC 155
- HZS 150

OZNAMOVACÍ POVINNOST

- OSPOD
- Policie - *Policie ČR – KŘP Jihomoravského kraje, Obvodní oddělení Brno - Židenice, tel. 974 621 111*

DOPORUČENÝ POSTUP V JEDNOTLIVÝCH KRIZOVÝCH SITUACÍCH

vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č.j. 21291/2010-28.

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, která směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

1. Návykové látky
2. Rizikové chování v dopravě
3. Poruchy příjmu potravy
4. Alkohol
5. Syndrom CAN
6. Školní šikanování
7. Kyberšikana
8. Homofobie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví
12. Krádeže
13. Tabák
14. Krizové situace spojené s násilím
15. Netolismus
16. Sebepoškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní

12.2.1 Návykové látky

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák požil OPL, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
8. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů.
9. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
10. Současně splní oznamovací povinnost k OSPOD podle místa bydliště dítěte.
11. V případě uživatelova zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
12. Z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.
13. Nicméně je nutné rozlišovat distributora od uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
14. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.

Žák přišel do školy pod vlivem OPL

1. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
2. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

3. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu. Především ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy.
4. V případě, že žák požil OPL, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
5. V případě, že žák není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
6. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů.
7. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák je pod vlivem OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (dbát pokynů pracovníků školy).
8. Současně splní oznamovací povinnost k OSPOD podle místa bydliště dítěte.
9. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
10. Z přítomnosti pod vlivem OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem.

Distribuce OPL ve škole

Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.

Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.

1. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
2. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a OSPOD.
3. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáným níže.

Nález OPL ve škole

A) Pracovníci školy naleznou v prostorách školy látku, kterou považují za OPL

1. Nalezenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nález. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
4. O nález vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.

B) Pracovníci školy zadrží u některého žáka látku, kterou považují za OPL

1. Zabavenou látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
2. O nálezů ihned uvědomí vedení školy.
3. O nálezů sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena (nebo který látku odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.
4. O nálezů vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky a informuje zákonného zástupce žáka.
5. V případě, že je látka nalezena u žáka, který se jí intoxikoval, předají látku zajištěnou výše uvedeným postupem, přivolanému lékaři. Může to usnadnit léčbu, neboť u řady jedů jsou známy protijedy. Další postup nutný k identifikaci látky pak zajistí Policie ČR.

C) Pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe

1. Jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, a proto řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR.
2. Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka.
3. Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
4. V žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.
5. Škola je povinná oznámit OSPOD, které nasvědčují tomu, že žák požívá návykové látky.

12.2.2 Rizikové chování v dopravě

Patří sem např. tajné závody aut přímo za plného provozu, záměrné ježdění pod vlivem psychoaktivních látek, nekvalitně připravené raftové sjezdy divokých řek bez potřebného vybavení a zkušeností, snowboarding v lavinových polích nebo extrémní sjezdy horských kol v nebezpečném terénu bez ochranných pomůcek.

U podezření na výskyt žáků provozujících rizikové sporty či žáků konajících rizikové chování v dopravě by měly být informován ředitel školy, zákonný zástupce žáka, třídní učitel, metodik prevence a výchovný poradce.

V odůvodněných případech je dále možné kontaktovat OSPOD či Policii ČR.

12.2.3 Poruchy příjmu potravy

Pod poruchy příjmu potravy řadíme mentální anorexii (úmyslné snižování váhy, které může vést až k úplnému odmítání potravy), bulimii (přejídání a následné vyzvracení potravy) a záchvatovité přejídání (vlčí hlad). Psychické problémy: deprese, výčitky, podrážděnost, nesoustředěnost, závratě, strach z tloustnutí, uzavření do sebe, ztráta zájmu o okolí, únava aj.

Problém tohoto rizika spočívá v tom, že z počátku je velmi těžko postřehnutelný, dívky popírají, že by nepřijímaly potravu a především, je to jejich rozhodnutí a jiný

(cizí) faktor zde nehraje hlavní roli. Poruchy příjmu potravy mohou způsobovat řadu zdravotních komplikací, a to i duševních poruch. Daná osoba si prostě vybuduje psychickou fobii na jídlo a ta se velmi těžko odbourává.

Poruchy příjmu potravy - Anorexie

Především ve hrách a tělesné výchově zaznamenáme, že dítě ztrácí váhu nebo naopak jeho váha nápadně kolísá, nebo nápadně narůstá. U mladších může pozorovat, že dítě neroste stejně jako ostatní vrstevníci, že růst je narušen. Dítě dříve sociálně aktivní se začíná stranit ostatních, je posmutnělé nebo labilní a podrážděné.

Zpočátku omezuje příjem některých potravin (sladkosti, smažená jídla, slazené nápoje,...), Nahrazuje normální výrobky za light produkty, upravuje svoji životosprávu, více dbá na to, co a jak jí, snaží se pravidelně cvičit.

V této fázi se vůbec nemusí o mentální anorexii jednat, pravidla tak ale tato nemoc začíná. V počáteční fázi se dívka či žena většinou cítí velmi dobře, má hodně energie, lidé v jejím okolí ji chválí za snížení váhy a upravení životního stylu, dívce či ženě se daří ve škole, v práci, v kolektivu je oblíbená a vyhledávaná. Postupem času se však nemocná začne vyhýbat společnému jídlu s výmluvami typu „už jsem jedla, nemám teď hlad, vezmu si něco potom, tohle já nejím, tohle mi nechutná,....“ Někdy např. celý den nejí, ale aby zbytečně nevzbuzovala podezření, že se něco děje, tak jejím jediným jídlem je nějaká lehká večeře

Pokud je nucena k jídlu, obvykle dává najevo svou averzi, snaží se jídlu vyhnout, vyhodit ho, schovat, vymýšlí si. Musí-li jíst, jídlo si krájí na malé kousky, případně jí pouze malou lžičkou a z malého talíře, čas strávený u jídla je mnohem delší než je obvyklé, při tom vyhledává i jinou činnost, jen aby se na jídlo nemusela tolik soustředit (jí u televize, počítače, při čtení časopisů, u učení...).

Mentální anorexie se navenek projevuje také změnou nálad nemocné. Bývá vztahovačná, náladová, přecitlivělá, výbušná, protivná sobě i svému okolí, někdy nekomunikativní a uzavřená do svého světa. Otázky směřující k jejímu jídlu či k její vyhublosti odmítá a existenci nemoci popírá. Uzavřením se do sebe ztrácí zájem o vše kolem sebe - o přátele, koníčky, zábavu, její svět se zužuje na kontrolu hmotnosti a příjmu potravy.

Poruchy příjmu potravy - Bulimie

Zpočátku je velmi těžké rozpoznat, za nemoc se většinou stydí a velmi dobře ji maskuje. Přesto se ale dají vysledovat určité příznaky, kterými jsou: rychlé změny tělesné hmotnosti (dívka může během několika týdnů přibrat až 10kg a následně je opět rychle zhubnout), zkonzumování velkého množství potravin během jednoho jídla, pravidelně se opakující odchody na toaletu či do ústraní po jídle.

Mentální bulimie se navenek projeví také kolísáním nálad, vztahovačností, přecitlivělostí, černobílým viděním světa (buď vše nebo nic, což je analogické i k příjmu potravy buď úplné hladovění či naopak záchvat přejedení s následným zvracením jako prostředkem kontroly hmotnosti).

12.2.4 Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka zejména odkud, od koho má alkohol a vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák požil alkohol vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů.
8. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost OSPOD podle místa bydliště dítěte.
9. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
10. Porušení zákazu konzumace alkoholu je hrubým porušením Školního řádu. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
11. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

Žák je pod vlivem alkoholu ve škole

1. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

2. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy. O události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka zejména odkud, od koho má alkohol a vyrozumí vedení školy.
3. V případě, že žák je pod vlivem alkoholu, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
4. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola OSPOD a vyčká jeho pokynů.
5. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost OSPOD podle místa bydliště dítěte.
6. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
7. Příchod do školy pod vlivem alkoholu je hrubým porušením Školního řádu.
8. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. O události sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka.

Nález alkoholu ve škole

Pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol

1. Tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury.
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. Nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.
4. Zpracují stručný záznam o události.

Pracovníci školy zadrží u některého žáka alkohol

1. Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury
2. O nález ihned uvědomí vedení školy.
3. O nález sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nález a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce.
4. O nález vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka i OSPOD.
5. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

12.2.5 Syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

Tělesné týrání, zneužívání a zanedbávání

Změny v chování dítěte: celková stísněnost a nezájem o dění kolem, zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými, úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob, zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty, váhání s odchodem domů po vyučování, sebepoškozování, útěky z domova

Nejčastější známky na těle dítěte: opakovaná zranění včetně zlomenin, modřiny a otoky, otisky různých předmětů a rukou na těle, stopy po opaření nebo popálení cigaretou.

Některé známky zanedbávání: trvalý hlad, podvýživa, chudá slovní zásoba, špatná hygiena, vyčerpanost, vyhození z domova.

1. Důležitá je všímavost pedagoga, zda dítě nese nějaké stopy týrání. Jde o změny chování žáka či o fyzické známky vypovídající o násilném zacházení s dítětem.
2. Pedagog by se měl vždy pokusit navázat s žákem osobní kontakt. Rozhovor s dítětem nemusí vést pouze třídní učitel, ale i jakýkoliv jiný zaměstnanec školy, kterému žák důvěřuje. Vystoupení týraného dítěte z anonymity je to nejtěžší, co po něm můžeme chtít!
3. Další informace je možné získat od spolužáků či sourozenců.
4. Ve většině případů je vhodné oslovit rodiče, kteří by měli okomentovat to, jak si vysvětlují problémy, které učitel u dítěte vyzoroval. Můžeme tak i zjistit, že skutečnou příčinou žákova neobvyklého chování je něco jiného než domácí týrání.
5. Pokud dítě samo přizná, že je týráno, nebo si tuto informaci učitel jinak potvrdí, je vhodné kontaktovat odborníky a kontaktovat OSPOD, případně místní oddělení Policie ČR.

Sexuální zneužívání

Je každé nepřiměřené vystavení dítěte sexuálnímu činu nebo chování, které vede k uspokojování potřeb zneuživatele. Pohlavní zneužívání je závažným trestným činem

Dítě je obětí sexuálního zneužívání

1. Pokud se dítě svěří s touto informací, informujeme jen nejnütnější okruh osob, pokud se zneužívání dopouští rodič, neinformujeme ho.
2. S dítětem komunikujeme, avšak nevyšetřujeme.
3. Je třeba dítěti sdělit, že skutečnost je nutné ohlásit na policii.
4. Příklad oznámíme a předáme Policii ČR.

Dítě je obětí sexuálního napadení

1. Jestliže se dítě stalo obětí napadení cestou do školy a útočníkem je neznámá osoba, potom urychleně vše oznámíme policii, rodičům a OSPOD.
2. Dítě neopouštíme až do příchodu rodičů.

12.2.6 Školní šikanování

Velmi důležité je určit resp. snažit se odhadnout závažnost, zda daný problém vyřešíme v rámci školy, nebo požádáme o pomoc odborníka zvenčí. Vývoj šikany se dělí do pěti možných stupňů. Podle míry závažnosti, zda se jedná o počáteční (1., 2., 3.) nebo pokročilé (4. a 5.) stádium. Počáteční stádium řeší proškolený ŠMP a VP.

Pro odhad závažnosti máme 4 kritéria:

- způsob chování a vypovídání obětí a svědků,
- závažnost a četnost agresivních projevů,
- čas – jak dlouho šikanování trvá,
- počet agresorů a obětí.

První stupeň

Jedná se o etapu vzniku počátků šikany. Stačí, aby se ve třídě objevily méně oblíbené žáci, „obětní beránci“, „černé ovce“, outsideri. Stačí, aby učitel častěji vytykal žáku některé jeho slabiny, neschopnost, snižoval jeho autoritu, dotýkal se slovně nevhodně jeho osoby. Takoví žáci se okamžitě dostanou na chvost skupiny a začnou zakoušet první, sice mírné, převážně psychické formy násilí. Jsou to různé legrácky, intriky, pomluvy. Ostatní se s ním nebaví, odstrkují jej, povyšují se nad ním, baví se na jeho účet. Takový žák začíná přijímat roli utlačovaného, odstrkovaného, nedokáže se účinně bránit. Tento první stupeň je velice těžko pozorovatelný. Učitel by měl mít pro tyto projevy vytříbený cit a měl by umět rozlišit skutečný vtip od zlého úmyslu. Rodiče se většinou o těchto projevech nedozví, mohou však vyzorovat, že se mění chování syna.

Druhý stupeň

Je charakteristický tím, že psychický nátlak přerůstá ve fyzickou agresi, přitvrzuje se manipulace s obětí. Agresor v této etapě vstřebává zážitek jak chutná moc, jaké uspokojení mu přináší to, když bije, týrá, ponižuje. Nereaguje-li v tomto stádiu pozitivní jádro skupiny, třídy, neexistují-li kamarádské vztahy, záporný vztah k násilí, pozitivní morální vlastnosti, pak dochází k prolomení posledních morálních zábran a šikana se rozjíždí ve větším rozsahu.

Třetí stupeň

Je prakticky rozhodující. Existuje stále možnost vzniku silné pozitivní skupiny, která by oslabil vliv tvořícího se „úderného jádra“. Pokud tato silná pozitivní skupina nezasáhne, pak tažení tyranů přechází do dalších fází. K agresorům se přidají další jednotlivci. Cílem tohoto „úderného jádra“ budou stále ti nejslabší, ti nejnižší postavení.

Čtvrtý stupeň

Šikana se rozjíždí v plném rozsahu. Působení agresorů je tak silné, že jejich normy přejímá celá skupina. Klást odpor v této fázi se již nedá. I mírní a ukáznění žáci se začínají chovat krutě, aktivně se zúčastňují týrání spolužáka. I oni prožívají pocit uspokojení z ponížení, bolesti a útrap toho druhého, slabšího. Dělají to proto, aby oni sami se nestali tím týraným. Vliv pedagogů na chování takové skupiny – třídy je minimální, případně zprostředkovaný přes „vůdce“.

Pátý stupeň

Jeho charakteristickým znakem je to, že agresori jsou chápáni a uznáváni jako „vůdci“, „kingové“, „nadlidi“, „otrokáři“, apod. Oběti jsou vnímány jako „podlidi“, „poddaní“, „nevolníci“, „otroci“. Vůdce tyranů zaujímá vedoucí místo, rozhoduje o všem, co se ve skupině děje. Nejhorší je – jestliže je tímto vůdcem žák s výborným prospěchem, ochotně pomáhající pedagogovi, žák mající podporu třídního učitele, protože „on přece všechno spolehlivě zařídí“. Oběť v tomto stadiu utíká do nemoci, má mnoho absencí, často i neomluvených, vyhýbá se škole a v nejhorším případě končí psychickým zhroucením nebo pokusem o sebevraždu.

Počáteční šikana (se standardní formou)

1. krok – rozhovor s informátory a obětí

- Jakoukoliv informaci nezpochybňovat, ale prověřit a vše si zaznamenat. Nereagovat obranně, nebagatelizovat. Chránit zdroj a obsah informací.
- Důležité je, aby nás oběť vnímala jako oporu a cítila od nás možnou pomoc. My musíme trpělivě naslouchat a vcítit se do situace oběti.
- Rozhovor musí být proveden tak, aby o něm ostatní spolužáci nevěděli, v soukromí (možná pomsta agresorů). S obětí je nutné hovořit jiný den než s agresory.
- Důležité je domluvit se s rodiči na spolupráci, na způsobu ochrany dítěte, ubezpečit je, že pomůžeme a naznačit příští kroky.

2. krok - nalezení vhodných svědků

- Spolužáci, kteří s obětí sympatizují, kamarádi s ní nebo ji alespoň neodmítají. Nevybíráme si podle svých sympatií.
- Rozhovor se svědky vést jednotlivě mezi čtyřma očima, aby o nich nevěděli ostatní žáci (souvisí s ochranou oběti).

3. krok – individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky

- Rozhovory zorganizovat tak, aby o nich druzí nevěděli.
- Závažnou chybou vedoucí k ohrožení vyšetřování je společné vyšetřování svědků a agresorů. Za zásadní chybu je považována konfrontace oběti a agresora.
- Zaměřit se na otázky „Kdo je obětí a kdo agresorem, Kolik jich je, Kdo je iniciátorem, Kdo je aktivním účastníkem, Co, kdy a kde dělali agresori obětím, Jak dlouho to trvá.“

4.krok - ochrana oběti

- Zvýšená pozornost ve školním klimatu třídním učitelem, zvýšený dohled, zorganizovat bezpečné příchody a odchody ze školy,
- Znovu s ní hovořit (velmi citlivě), pokud se lišila její výpověď od výpovědi svědků.
- Po dobu šetření je možné se souhlasem vedení školy nechat oběť doma.
- Lze doporučit rodičům odborníka z PPP nebo SVP, či jiné instituce zabývající se touto problematikou

5. krok – rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

- Poslední krok ve vyšetřování. Dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl s agresorem mluvit. Vše zapře a podezření vyvrátí nebo zpochybní.
- Rozhovor má v první řadě agresora okamžitě zastavit a ochránit oběť, ale i jeho před následky jeho činů. Většinou se dá použít princip „přitlačení ke zdi“, např. ho upozorníme, že při jakémkoli náznaku šikanování bude jeho potrestání přísnější, bude ohlášeno policii apod. Zároveň zdůrazníme, že k jeho snaze napravit situaci, bude přihlédnuto při řešení jeho chování.

6. krok – jednání výchovné komise

- Svolat schůzku za účasti vedení školy, metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitel, rodiče žáka, případně odborníka z PPP, SVP

7. krok – rozhovor se zákonnými zástupci oběti

- Úkolem je rodiče informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních.
- Sejit se v jiný den, než jsou výchovné komise
- Sdělit zákonným zástupcům, jak jsme v dané věci postupovali (kroky řešení, závěry, domluva na dalších opatřeních, možnosti další spolupráce)
- Časový horizont pro sledování situace (po týdnu, 14 dnech)

8. krok – práce s celou třídou

- uzavření celé záležitosti vedením školy přede všemi žáky ve třídě. Výsledky šetření šikany, včetně potrestání agresorů je nutné oznámit před celou třídou. Žáci musí vědět, že ve škole šikana nebude trpěna.
- ozdravení třídy – dlouhodobý proces
- nastavení nových funkčních pravidel, třídu neustále sledovat
- informovat všechny členy pedagogického sboru.
- Jednotnost a důslednost pedagogického sboru

Pokročilá šikana, šikana s neobvyklou formou

vyžaduje následující postup:

1. Překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti.
2. Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování.
3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračující pomoc a podpora oběti.
5. Nahlášení policii.
6. Práce se třídou.

12.2.7 Kyberšikana

Kyberšikanování je zneužití informačních komunikačních technologií, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu.

1. Vyrozumět vedení školy, školního metodika prevence.
2. Zajistit ochranu oběti - oběti doporučit, aby:

- Neodpovídala - nekomunikovala s útočníkem, nesnažila se ho žádným způsobem odradit od jeho počínání, nevyhrožovala, nemstila se. Cílem útočníka je vyvolat v oběti reakci, ať už je jakákoli.
  - Blokovala útočníka – zamezila útočníkovi přístup k účtu nebo telefonnímu číslu a je-li to v dané situaci možné, i k nástroji či službě, pomocí které své útoky realizuje (kontaktovat poskytovatele služby).
  - Ukládala důkazy, svěřila se blízké osobě, pro uchování důkazů oslovila někoho, kdo má vyšší IT gramotnost, kontaktovala specializované instituce (PPP, Policii ČR, SVP, psychology apod.), ukládala SMS zprávy, e-mailové zprávy, zprávy z chatu, www stránky,...
  - Mluvila o tom, co se jí děje.
3. Zajistit dostupné důkazy s podporou IT kolegy
  4. Důkladně vyšetřit a žádat odbornou pomoc - vyšetřit všechny souvislosti se zjištěným incidentem. Zajistit si podporu a pomoc externího pracovníka.
  5. Kontaktovat a spolupracovat s prostředím, kde ke kyberšikaně došlo.
  6. Opatření - zvolit takové opatření a řešení, které je odpovídající závažnosti prohrěšku a důsledkům, které agresor způsobil.
  7. Informovat a poučit rodiče - informovat rodiče oběti i rodiče kyberagresora. Postup a zásady sdělování informací jsou stejné jako u „klasické šikany“. Poučit rodiče o tom, koho mohou (je vhodné) kontaktovat (Policie ČR, OSPOD, PPP, právní zástupce atd.).
  8. Žádat konečný verdikt a informace - při zapojení a následně celém prošetření případu trvat na konečném stanovisku všech zainteresovaných institucí (PČR...) a dalších subjektů (rodiče).
  9. Postihy - při postizích agresorů postupovat v souladu se školním řádem.
  10. Informovat zasažené žáky o výsledcích šetření ve škole a udělených trestech. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost OSPOD.

12.2.8 Homofobie

Homofobie zahrnuje postoje a chování vyjadřující nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací. V užším slova smyslu se jedná pouze o postoje a jednání negativně namířené vůči homosexuálním lidem. Pro podobné jevy ve vztahu k lidem bisexuálním se někdy používá separátní termín bifobie, zatímco v případě nenávisti vůči lidem transsexuálním se mluví o transfobii.

Podle zahraničních statistik je oblast nalézání vlastní sexuální identity a orientace nejčastější příčinou sebevražd dospívajících

1. Je třeba zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
2. Je třeba okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky.
3. V případě zjištění hlouběji zakotvených postojů informujeme rodiče a nabídneme jim spolupráci.
4. V případě závažných projevů (především násilných) informujeme Policii ČR.

5. Ve výuce se zaměříme na výuku této problematiky, pozveme experty k diskuzi se žáky.

12.2.9 Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

Extremismus – porušování či zneuznávání základních etických, právních a jiných společenských standardů, zejména ve spojení s verbální nebo fyzikou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilí. Je motivován zejména rasovou, národnostní, náboženskou či sociální nenávisť.

Rasismus dělí společenské skupiny podle rasového klíče.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování.

Antisemitské jednání poškozují objekt židovského charakteru.

1. Je třeba zjistit hloubku extremistického přesvědčení u jednotlivců, případně vazby na extremistickou skupinu mimo školu. Zároveň je třeba zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole.
2. Je třeba okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky.
3. V případě zjištění hlouběji zakotvených postojů (opakované verbální či vizuální projevy s možným extremistickým podtextem, účast žáka v extremistické partě, užití násilí s extremistickým podtextem) informujeme rodiče a nabídneme jim spolupráci.
4. V případě závažných projevů (především násilných) informujeme Policii ČR (podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost a na takto motivované vážnější formy násilí).
5. Ve výuce se zaměříme na výuku této problematiky, pozveme experty k diskuzi se žáky.

12.2.10 Vandalismus

Vandalismus se projevuje ničením majetku nebo jeho poškozováním. Jedná se o významné útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení nebo významné poškození.

Nejčastěji se dělí vandalismus na:

- *hrabivý (rozbíjení automatů, kdy cílem je získat finance)*
- *taktický (ničení zařízení – upoutání pozornosti)*
- *ideologický (nápis proti vládě, hesla apod.)*
- *mstivý (ničení majetku – odplata za něco)*
- *hravý (rozbíjení pouličních lamp, oken, zrcátek u auta – sázka mezi vrstevníky)*
- *zlostný (ničení drahých aut – výraz zloby, nenávisli, závidosti).*

U jakéhokoli poškození a poničení majetku bychom měli být obezřetní, zda jde o ojedinělý čin nebo zda se situace opakuje. Je důležité zjistit motiv daného problému. Zda jedince tu či onu věc dělal z nudy, nebo k tomu měl jiné pohnutky.

V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

12.2.11 Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka. Žáci jsou povinni řádně docházet do školy a řádně se vzdělávat. Rozlišujeme několik kategorií záškoláctví:

- *pravé záškoláctví – žák školu nenavštěvuje, ale rodiče si myslí, že do školy chodí*
- *záškoláctví s vědomím rodičů*
- *záškoláctví s klamáním rodičů – žáci dokáží přesvědčit své rodiče o zdravotních či jiných potížích, rodiče absenci omlouvají*
- *útěky ze školy – v některých případech žák opouští školu během vyučování, v jiných pouze třídu na několik hodin a pohybuje se po budově školy*
- *odmítání školy – výskyt školní fobie či deprese u žáků*

Při řešení záškoláctví třídní učitel spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence, popř. s PPP, OSPOD, Policií ČR. U každého podezření o musí být vždy informován ředitel školy.

- Žák je povinen účastnit se vzdělávání podle rozvrhu vyučování. Nepřítomnost ve škole může být omluvena jen pro nemoc nebo z vážných rodinných důvodů. Žák navštěvuje lékaře v době vyučování jen v nejnnutnějším případě.
- Důvod nepřítomnosti žáka ve škole je zákonný zástupce povinen oznámit třídnímu učiteli nejpozději do tří dnů od začátku nepřítomnosti žáka.
- Zákonný zástupce zapisuje žádost o toto uvolnění výhradně do žákovské knížky resp. omluvného listu.
- V jednotlivých odůvodněných případech může škola požadovat lékařské potvrzení nebo jiný doklad o příčině žákovy nepřítomnosti ve škole. Neomluvená absence včetně svévolného opuštění školního areálu v době vyučování je kvalifikováno jako porušení Školního řádu.
- Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru. O pohovoru provede zápis, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem.
- Při absenci větší než 10 neomluvených hodin, svolává ředitel školy výchovnou komisi. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis.
- V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, zasílá škola oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací OSPOD.

12.2.12 Krádeže

Krádeže jsou protiprávním jednáním a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit Policii ČR, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na Policii ČR obrátil.

O události pořídí záznam na základě výpovědi poškozeného. Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na Policii ČR), nebo poučit poškozeného

žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc OSPOD (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

12.2.13 Tabák

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno žákům kouřit. Prostor školy je označen viditelným textem doplněným grafickou značkou zákazu kouření. Takto jsou označeny vnitřní i vnější prostory.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek), který založí školní metodik prevence do své agendy.
4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD.
6. Porušení zákazu kouření je hrubým porušením Školního řádu.

12.2.14 Krizové situace spojené s násilím

Krizové situace spojené s násilím ve školním prostředí zahrnují zejména rizikové chování, které je vyvoláno krizovou situací, která přichází z:

1. *vnitřního prostředí - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, zejména šikana, kyberšikana, vandalismus a další případně ze strany pedagogů.*
2. *vnějšího prostředí - řešení konfliktů neadekvátním způsobem, násilí způsobené osobou, která navštívila školu - obvykle rodič/rodiče žáka, násilí způsobenému osobou/osobami, která vnikla do školy nebo jejího okolí a ohrožuje školu násilím nebo jinými prostředky, které mohou ohrozit žáky, pedagogy a další pracovníky školy*

Škola má pro zachování bezpečného prostředí ve škole zpracovaný krizový plán pro případ ohrožení školy, tj. pro případ, že se rizika identifikovaná v bezpečnostním plánu naplní. Krizový plán zahrnuje informovanost všech pracovníků školy a jejich žáků, informovanost rodičů a propojení se záchranným systémem v regionu.

Krizový plán zahrnuje organizační informace pro případ ohrožení:

- Vedení kontaktních informací na rodinné příslušníky žáků a zaměstnanců školy.
- Vytyčení „společného místa setkání“ pro učitelský sbor, žáky, rodiče a tvorba plánu pro přesun větších skupin lidí na toto místo.
- Procedury pro zrušení či přerušování vyučování, či užití školní budovy jako krytu.
- Určení alternativních způsobů přesunu žáků domů.

- Pohotovostní komunikační systém pro varování a informování učitelů.
- Krizový předpis různých odpovědností pro jednotlivé učitele.
- Plán pro svolání učitelů a poskytnutí faktických informací.
- Instrukce pro zvládnutí pořádku ve třídě během vyhlášení krizové situace.
- Ustanovení komunikačních kanálů pro možnost nahlášení nebezpečné situace.
- Přehled telefonních kontaktů učitelů, podpůrného personálu, pomocných sil, správce budovy, kuchařů, atd.
- Přehled zaměstnanců s výcvikem v poskytování první pomoci.
- Stanovení pohotovostních komunikačních linek pro přivolání zdravotnické pomoci.
- Plány a způsoby informování rodičů.
- Poskytování informací rodičům o postupech při pomoci dětem, které prošly krizovou situací.
- Stanovený postup pro zaměstnance v poskytování informací médiím v situaci krize.
- Stanovení způsobů upozornění policie na pohotovostní situaci ve škole.
- Plán pro zajištění snadného vjezdu/vstupu lékaře/policisty na místo krize.
- Plán pro zajištění krizové intervence.

12.2.15 Netolismus

Jedná se o závislost na tzv. virtuálních drogách. Mezi ně patří zejména počítačové hry, sociální sítě, internetové služby (např. různé formy chatu), virální videa, mobilní telefony, aj.

K příznakům netolismu patří:

- méně vykonané práce
- pocit prázdnoty, když není člověk u počítače
- ztráta kontroly nad časem stráveným u počítače
- brzké vstávání k počítači nebo ponocování u počítače
- rostoucí nervozita a neklid, když člověk delší dobu nemůže hrát
- přemýšlení o počítači, když ho člověk zrovna nepoužívá
- kradení peněz na nákup her
- stále více a více času potřebného k uspokojení ze hry
- zkreslování, zatajování informací o své závislosti
- hraní kvůli úniku od osobních problémů
- narušené vztahy s rodinou
- zanedbávání učení
- opouštění dřívějších zájmů a přátel
- zhoršující se školní výsledky

Učitel by měl dokázat vzbudit důvěru a nabídnout adekvátní pomoc. Tou může být především zprostředkování kontaktů na odborná zařízení a podpora žáka při řešení obtížných situací (PPP, SVP, nestátní organizace zabývající se prevencí netolismu).

12.2.16 Sebepoškozování

Mezi způsoby sebepoškozování patří: řezání, pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran, kousání, údery, nárazy, tahání vlasů a kůže,.... Nejčastějším místem poškození však bývají ruce, zápěstí a stehna.

1. Pokud pedagog zjistí příznaky sebepoškozování, situaci konzultuje s výchovným poradcem či metodikem prevence.
2. V případě přímého rizika závažného ublížení či ohrožení života škola kontaktuje psychiatrické oddělení či kliniku spádové nemocnice i nedobrovolně – cílem je zabránit vážnému poškození zdraví žáka!
3. Pokud žák není aktuálně ohrožen závažným sebezraněním, jsou osloveni zákonní zástupci žáka a jsou jim předány kontakty na dostupné psychiatrické či psychologické ambulance či krizová centra, která mohou dále pomoci situaci řešit. Je třeba snažit se navázat systematickou dlouhodobou spolupráci mezi rodinou a školou.
4. V případě poruch příjmu potravy je vhodné vyrozumět nejen rodiče, ale také pediatra, a to vždy, když dítě výrazněji zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků). Rodiče je vhodné informovat, i když dítě nechodí do školní jídelny.
5. Dítě a rodinu je třeba motivovat k návštěvě specialisty (psychiatrické a psychologické ambulance, krizová centra, linky důvěry). Pedagogický pracovník není terapeut!
6. Jsou stanoveny jasné hranice a pravidla chování žáka na půdě školy.

12.2.17 Nová náboženská hnutí

Sekta je určitá ohraničená sociální skupina, jejíž členové sdílejí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, a dochází při tom k postupné sociální izolaci, manipulaci a ztrátě soukromí. Pro sekty jsou charakteristické tyto rysy: izolovanost, relativní uzavřenost, posilování pocitu výlučnosti, udržování nonkonformního opozičního postavení, touha po zbudování ideálního společenství, zdůrazňování etických rozměrů náboženského života, autoritativní systém řízení, existence jednotného a vysvětlujícího univerzálního klíče, eklekticismus.

Některé náboženské skupiny, které působí v České republice:

- *Náboženská společnost svědkové Jehovovi (jehovisté)*
- *Církev Ježíše Krista Svatých posledních dní (mormoni)*
- *Společenství Ducha Svatého pro sjednocení světového křesťanství (monisté)*
- *Scientologická církev (scientologové)*
- *Satanismus – jedná se o organizačně i myšlenkově zcela nejednotný proud různých směrů a hnutí, které spojuje především uctívání „padlého anděla“ Satana, jenž je chápán jako faktický protiklad a odpůrce Boha.*

1. U každého podezření na výskyt osob ovlivněných novými náboženskými směry ve škole by měly být informován ředitel školy, zákonný zástupce ovlivněného žáka a třídní učitel.
2. Nikdy striktně nekázat a neodsuzovat. Poskytovat co nejobjektivnější informace za využití všech dostupných uvedených zdrojů.
3. Nikdy nezesměšňovat a nedegradovat (nejen mediální) „idoly“.
4. V případě rozhodnutí jednat, snažit se konzultovat s odborníky. Pokud je rodina členem společenství se znaky sekty a není podezření na zanedbávání péče či jiný trestný čin vůči dítěti, není možné ze strany pedagoga ovlivnit zapojení dítěte do tohoto společenství.
5. V odůvodněných případech je dále možné kontaktovat školního psychologa, metodika prevence, výchovného poradce, OSPOD či Policii.

12.2.18 Rizikové sexuální chování

K rizikovému sexuálnímu chování patří např. předčasný začátek pohlavního života, vysoká frekvence pohlavních styků, náhodné známosti, či prostituční chování. Dítě může být buď aktivním konatelem rizikového sexuálního chování, nebo jeho obětí.

1. Zjištění sociálního klimatu ve třídě – popis, včasná intervence, besedy aj.
2. Učitel si může všimnout i tělesných změn u dítěte viditelných pouhým okem. Pokud by v této oblasti učitel shledal něco podezřelého nebo něco, co se mu zdá mimo normu, měl by na to upozornit rodiče a nabídnout jim návštěvu odborníka.
3. Pedagog by si měl být vědom, že je potřeba brát vážně každé sdělení dítěte, a nepodceňovat je. Je povinen chránit a prosazovat nejlepší zájem dítěte. Zjištěné násilí páchané na dítěti (i sexuální) je povinen ohlásit OSPOD nebo Policii ČR.

12.2.19 Příslušnost k subkulturám

Nejčastěji se objevující subkultury a možná rizika :

- *Anarchismus - chování je namířeno proti autoritám, pravděpodobně bude patrný odpor vůči nařízením, pravidlům, školní disciplíně apod.*
- *Emo - možná apatie vůči školním povinnostem, výrazná až provokující image, u labilních jedinců známky sebepoškození.*
- *Gothic Witch - horší navazování běžných kontaktů, časté předsudky okolí. Je spojena především s velmi výrazným zevnějškem, zejména pak výrazným líčením, využíváním výhradně černé barvy, stříbrných cvočků, ostnů a jiných kovových prvků včetně piercingu.*
- *Hip-hop - tvorba graffiti, konzumace marihuany, dlouhodobá rezignace na školní povinnosti.*
- *Punk - možná dlouhodobá rezignace na „běžné“ hodnoty, riziko záškoláctví, sníženého prospěchu, obtíže s autoritami – zejména nekázeň, drzost, nadměrná konzumace alkoholu, okrajově také marihuany.*
- *Ska / reggae - konzumace především tzv. „měkkých“ drog, zejména marihuany, občas se vyskytují také syntetické drogy.*

- *RPG - „vzdálení se“ od reality a postupná ztráta zájmu o školní a jiné povinnosti, snížené množství prožitků nejrůznější povahy z reálného světa, možná tvorba závislosti při zvýšené frekvenci hraní.*
- *Skinheads - vyšší riziko agresivního chování, možné podílení se na protizákonných aktivitách, zločinu z nenávisti, popírání genocidy aj.*
  1. Samotná příslušnost k subkultuře ještě nic neznamená, nenese automaticky nebezpečí výskytu rizikového chování.
  2. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení.
  3. Pokud má takovéto podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost OSPOD.

12.2.20 Domácí násilí

Domácí násilí může ohrozit zdravý vývoj žáků a mít nepřímé dopady do chování žáků. Domácí násilí představuje obvykle fyzické, psychické, nebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí. Je typické, že se intenzita násilného chování v průběhu času stupňuje.

Škola nemůže být tím, kdo primárně zasahuje do řešení situace v rodině. Pokud se dítě samo svěří učiteli, měl by mu učitel projevit důvěru, nebagatelizovat jeho sdělení, neobviňovat jej ze lži a podpořit jej. Měl by jej informovat o tom, že se na domácí násilí vztahuje ohlašovací povinnost a on musí jednat v souladu s ní. Když se dítě pedagogovi svěří, je dobré klást dítěti otevřené otázky, které umožňují, aby dítě svými slovy popsalo, co se stalo:

- Řekni mi, co se stalo...
- Co se stalo potom?
- Kde jsi přešel/a k této modřině?

Pedagog je však povinen jednat v okamžiku, kdy se mu například dítě svěří či pokud zaznamená dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí páchaném na dítěti, je zaměstnanec školy povinen tuto skutečnost oznámit Policii ČR a OSPOD. Rolí učitele je zprostředkovat dítěti potřebné informace a přizvat k řešení situace odborníky, kteří se dané problematice systematicky věnují.

12.2.21 Hazardní hraní

Jako hazardní hraní či hráčství lze označit jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice (peníze nebo jinou hodnotu) s vidinou zisku založeného na náhodě nebo nejistém výsledku. Součástí tohoto chování je představa rychlého získání peněz nebo jiných hmotných výher a nastavení pravidel hazardních her tak, že jsou z dlouhodobého hlediska nevýhodné pro sázející a vytvářejí bludný kruh. Ti, kteří hrají, získávají patologickou závislost na hře.

Hazardní hraní můžeme dále dělit na:

1. *Drobné neorganizované – jde o všechny formy hry o peníze, jiné statky či protislužby, které probíhají po domluvě mezi jednotlivci či v partě a řídí se*

specifickými domluvenými pravidly. Ve školním prostředí jde nejčastěji o karetní hry jako je mariáš, poker či oko, dále pak o kostkové hry nebo o částečně dovednostní hru čára.

2. *Legálně organizované* – jde o státem a zákony regulované podnikání, které samo sebe často označuje jako zábavní průmysl. Nejčastěji se jedná o menší kamenné provozovny zvané herny s automaty a video-loterijními terminály, dále o větší kamenná kasina vybavená navíc i ruletami a karetními stoly nebo o virtuální kasina, tj. speciální webové stránky. Hráči jako celek tedy vždy prohrávají peníze vůči provozovateli.
3. *Nelegálně organizované* – jde o nejnebezpečnější formu hazardu organizovanou nelegálně. Nejsou odváděny žádné daně a zadlužený hráč je často dále vydírán a zapojován do nelegální činnosti.

1. Identifikovat problém, citlivě na něho reagovat. Nebagatelizovat ho.
2. Zmapovat situaci ve třídě - prevalence, názory, informace o problematice.
3. Tvorba nástěnky nebo předání informací o rizicích, hráčských bludech, kontaktech na odbornou pomoc.
4. Zpracovat tematiku hráčství do tzv. minimálního preventivního programu školy.
5. Adekvátnost programu a intervencí ve vztahu k věku, potřebám a mentálním schopnostem dítěte.
6. Kontinuální proces programu, programy by na sebe měly navazovat.
7. Zaměření na změnu postojů a chování.
8. Živé interaktivní učení, podpora zájmu a zvědavosti vhodnými zábavnými metodami.
9. Využívání směrodatných vzorů, pokud možno z blízkého okolí.
10. Otevřená hodnotově orientovaná diskuse.
11. Realizaci programů navrhují a řídí kvalifikovaní interdisciplinárně orientovaní odborníci.
12. Zaměření se na témata, jako je způsob trávení volného času žáků a hospodaření s financemi.

12.3 Síť organizací a služeb poskytujících odbornou péči

Instituce	Činnost	Adresa	Telefon a email
DROGY			
PPP Brno - Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti	primární a sekundární prevence závislostí	Sládkova 45, 613 00 Brno	548 526 802 fax: 548 529 350 sladkova@pppbrno.cz www.poradenskecentrum.cz
Sdružení a nadace Podané ruce	primární, sekundární a terciální prevence	K- centrum Drug Azyl - Videňská 3, 639 00 Brno	543 249 343 drugazyl@podaneruce.cz ----- 543 210 802 extc@volny.cz
		Teréní práce - Videňská 3, 639 00 Brno	541 227 704 elysium@sky.cz -----
		DPS - Hapalova	541 227 704, 777 916 000 psychiatricka.ambulance@podaneruce.cz

	drog.závislostí, K-centrum, DPS, psychiatrická ambulance, doléčovací centrum, podporované zaměstnání, drogové služby ve vězení	22, 628 00 Brno Psychiatrická ambulance – Hapalova 22, 628 00 Brno Podporované zaměstnání EIKÓN – Francouzská 36, 602 00 Brno Doléčovací centrum Jamtana – Francouzská 36, 602 00 Brno	----- 545 247 535 ----- 545 246 690 jamtana@volny.cz
Teen Challenge	streetwork,kontaktní centrum,prevence	Kopečná 37, 602 00 Brno	602 179 363
ALKOHOL			
MOAT (městská ordinace AT)	alkohol, gambling,drogy (ambulantně)	Masarykova 37, 602 00 Brno /do 18hodin/	542 214 220 (drog.záv. - Dr. Novák) 542 211 958 (Dr. Weinberger)
AT poradna	alkohol – poradenství, ambulantní	Videňská 3, 639 00 Brno	543 210 848 MUDr.Novotná
Sdružení A-klubů Skupina AA Fénix	Nízkoprah. zařízení, alkohol.poradna setkání po.-17:30 st.-16:30	Křenová 62a, 602 00 Brno	541 24 72 33 (541 210 252-ředitel) akluby@seznam.cz www.akluby.cz
Občanské sdružení Lotos	doléčovací program – alkohol.záv. byt „na půl cesty“ (nad 18 let)	Výstavní 285 603 00 Brno	541 226 915 775 222 073
AIDS			
Národní linka prevence AIDS – zelená linka	bezplatné telefonické poradenství		800 144 444
AIDS Centrum FN	informační klinika	Jihlavská 20 , 625 00 Brno FN Bohunice	532 232 276 (po – ne 24hodin denně)
Zdravotní ústav - Oddělení podpory zdraví	odběry a poradna HIV/AIDS	Gorkého 6, 602 00 Brno	541 213 684, 541 421 214 berkova@zubrno.cz
Informace a anonymní poradenství k onemocnění žloutenkou			800 33 11 22 www.zloutenka.cz
PSYCHIATRICKÉ NEMOCNICE			
Psychiatrická nemocnice Černovice	- alkohol, drogy, gambling - MUDr. Hogenbuchová - anonym. porad. alkohol, drogy - ambulance i hospitalizace	Húskova 2, 618 00 Brno	548 123 111 spojovatelka sekretariat@plbrno.cz
Psychiatrická nemocnice Bohunice	- krizové centrum- MUDr. L.Pilařová - anorexie, bulimie - alkohol – MUDr. Klabusayová	Jihlavská 20, 625 00 Brno	547 191 111 spojovatelka lpilarova@fnbrno.cz
KOURENÍ			
Zdravotní ústav - Oddělení podpory zdraví	poradna odvykání kouření, individuální poradenství a terapie, skupinová terapie poradna pro zdravý	Ulice Stará 25, 613 00 Brno	545 425 355-9 dr.Bártlová bartlova@zubrno.cz

	životní styl, poradna při obezitě		
DĚTI, MLÁDEŽ (+ matky) / www.detskaprava.cz			
Středisko soc.pomoci dětem	krizové centrum a stanice pečovatelské služby, azylové ubytování	Hapalova 4, 621 00 Brno	541 229 298
Dětské krizové centrum SPONDEA, o.p.s.	krizová tel. a int.linka, osobní kriz.pomoc, azyl, pobyt (i matek s dětmi),poradenství, terapie, děti a mládež 3-26 let,	Sýpka 25, 613 00 Brno – Černá pole	541 235 511, (608 118 088 - 24h denně) krizovapomoc@spondea.cz spondea@spondea.cz
Dětská nemocnice	klinická psychologie PhDr. Pilát Milan	Černopolní 9, 602 00 Brno	532 234 111
RATOLEST LATA, 5P, POVODENĚ	preventivní práce s rizik.mládeží 15-19 let, streetwork	M. Horákové 19, 602 00 Brno	545 243 839 545 241 655 605/269 688 ratolest@ratolest.cz
Prev-centrum ULITA,o.p.s.	preventivní centrum	Sadová 2, 678 01 Blansko	516 410 621
Bílý kruh bezpečí	znásilnění, pohlavní zneužívání domácí násilí, oběti a svědci trestných činů út 17 – 20 h	Slovinská 41, 612 00 Brno	257 317 110 www.bkb.cz 541 218 122 bkb.brno@seznam.cz
Linka DONA	pomoc osobám ohroženým domácím násilím		251 511 313 www.donalinka.cz
Bílý dům	Centrum dětských odborných zdravotnických služeb -psychologie, psychiatrie, gynekologie	Žerotínovo náměstí 4/6, 602 00 Brno	533 302 111 www.cdozs.cz
Liga lidských práv	centrum POD poradna pro ženy v tísní legislativa ...	Bratislavská 31, 602 00 Brno	737 834 345(8,30 – 22h) 545 245 996 (9 – 17h) brno@llp.cz zenavsisni@llp.cz deti@llp.cz www.llp.cz
ROSA	informační a poradenské centrum pro ženy oběti domácího násilí		241 432 466
Magdalenium	pomoc obětem domácího násilí azylový dům s utajenou adresou skupinová psychoterapie		776 718 459 (nonstop) www.magdalenium.cz
Linka naděje	linka důvěry - pomoc v krizi	Jihlavská 20, 625 00 Brno FN Bohunice	547 212 333 (nonstop)
Fond ohrožených dětí		Francouzská 58, 602 00 Brno	545 215 105
Linka vzkaz domů	dítě na útěku		800 111 113
Krizové centrum	psychiatrická první pomoc (pobytové)	Jihlavská 20, 625 00 Brno FN Bohunice	547 19 20 78 (nonstop)
Modrá linka	linka důvěry pro děti a mládež (po-pá)	Lidická 50, 602 00 Brno	549 24 10 10 608/90 24 10 help@modralinka.cz
Dětský diagnostický ústav	ambulantní poradenství pro děti (s poruchami chování)	Hlinky 140, 603 69 Brno SVP: G.Preisové	549 240 166 svp.brno@volny.cz

	a jejich rodiče	8, 616 00 Brno	
Diagnostický ústav středisko výchovné péče	výchovné problémy – děti a mládež (SVP)	Veslařská 246 SVP, 637 00 Brno	543 216 685 svp.veslar@volny.cz
Help me – SVP pro děti a mládež	děti s výchovnými problémy a experimentující s drogou	Bořetická 2, 629 00 Brno	544 23 46 29 fax: 544 21 61 78 helpme@volny.cz
Utajené porodny			776 833 333
Linka pro ženy a dívky			603 210 999
Linka bezpečí dětí a mládeže			549 241 010 (9-21h) 608 902 410 lb@linkabezpeci.cz
Domov Svaté Markéty	pro matky s dětmi v tísní	Staňkova 47, 602 00 Brno	549 210 182-3
Na počátku	azylové ubytování pro těhotné ženy	Soběšická 60, 614 00 Brno	548 221 405
Domov pro matky s dětmi		Heyrovského 11, 635 00 Brno	546 210 763
Policejní skupina „domácí násilí“		Běhounská 1, 602 00 Brno	974 624 001-4 974 624 006-12 (6 – 22h)
JINÉ			
CSS, p.o. Centrum sociálních služeb		Tábor 22, 616 00 Brno	541 421 911 - ústředna
Občanské sdružení Anabell	pomoc nemocným anorexií a bulimií	Bratislavská 2, 602 00 Brno	542 214 014 +420602 766 542(mobil) posta@anabell.cz jana.sladka@anabell.cz
DROM – romské středisko		Bratislavská 41, 602 00 Brno	545 211 576 drom@iol.cz
Trialog – poradenské centrum	občansko-právní poradna (po: 12 – 17h út, čt : pro objednané st: 9 – 12h)	Orlí 20, 602 00 Brno	542 221 499 542 211 619 op@trialog_brno.cz
Občanská poradna	Po – čt 9 - 13h	Anenská 10, 602 00 Brno	545 241 828
Manželské a rodinné poradny	pomoc v partnerských a rodinných problémech	Buzkova 43, Táborská 198, Sejkorova 6, Starobrněnská 7, Brno	548 533 290 548 539 271 548 426 611 542 214 547
Senior linka		Štefánikova 43, 602 00 Brno	541 248 844 (Brno) 800 200 007 800 157 157
proFem – linka právní pomoci			224 910 744 (středa 18,30 – 20,30h)
Linka psychopomoci			224 214 214 www.psychopomoc.cz
Sms pro neslyšící – tísňová linka pro neslyšící			974 625 415 www.neslysici.cz
Liga za práva vozíčkářů		Kounicova 42, 602 00 Brno	541 249 175-6 www.ligavozic.cz
Náadorová telefonní linka			800 222 322
Masarykův onkologický ústav	Po,út, st: 8:30 – 12,00h Čt 13-17h		543 134 303 (MUDr. Šachlová,CSc) liga@mou.cz po,út,st 8:30 – 12:00 h čt 13:00 – 17:00 h
Oblastní Charita Brno	soc. právní poradna pomoc bezdomovcům	Žižkova 3, 602 00 Brno	545 210 672 charita@charitabrno.cz
MMB - odbor soc. péče	sociální prevence a pomoc	Křenová 20, 602 00 Brno	543 25 45 15 543 25 45 11
Policie ČR	prevence	Cejl 4/6, 611 38 Brno	974 621 111-spojovatelka 974 625 226 lemkr@mvr.cz
Mě Policie	primární prevence	Štefánikova 43, 602 00 Brno	541 12 41 11-spojovatelka mp@mpbrno.cz

Armáda spásy	ubytování	Mlýnská 25, 602 00 Brno	543 21 25 30
Ubytovna pro přechodný pobyt		Koniklecova 5, Brno	547 210 786
Ombudsman	Ochrance práv občanů	Údolní 39, 602 00 Brno	Tel: 542 542 888 Fax: 542 542 112 podatelna@ochrance.cz

12.4 Přehled volnočasových aktivit v regionu

Volnočasové aktivity pro mládež v Brně zajišťují např.

Asociace středoškolských klubů ČR, a.s.

Česká 11, 658 55 Brno
Tel. 542 210 030
<http://www.askcr.cz/>
ask@askcr.cz

Asociace turistických oddílů mládeže ČR - A-TOM

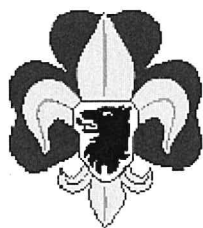
Jihomoravská krajská rada, Brno

<http://www.a-tom.cz/>
martinpribyl@centrum.cz

Česká tábornická unie

Česká 11, 602 00 Brno
Tel. 542 215 742
<http://www.ctujm.cz/>
ctu.brno@post.cz

Junák – svaz skautů a skautek ČR

okres Brno - město

Česká 11, 602 00 Brno
Tel. 724 996 200
<http://www.skauting.cz/brno>
brj@volny.cz

JUNIOR - Dům dětí a mládeže

Dornych 2, 656 20 Brno
Tel. 543 211 599, 608 964 695
<http://www.junior.cz/>
info@junior.cz

Lužánky - středisko volného času

Lidická 50, 658 12 Brno
Tel. 549 524 111
<http://www.luzanky.cz/>
luzanky@luzanky.cz

**Salesiánské středisko mládeže
- dům dětí a mládeže Brno-Žabovřesky**

Foerstrova 2 , 616 00 Brno
Tel. 541 213 110
<http://brno.sdb.cz/>
stredisko@brno.sdb.cz

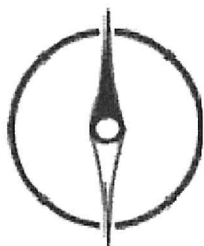
Sdružení přátel folkloru v Brně

Charbulova 3 , 618 00 Brno
Tel. 548 535 765
Fax: 548 535 765
<http://www.folklornet.cz/>
<mailto:spfvb@quick.cz>

YMCA - Křesťanské sdružení mladých lidí

Kounicova 3 , 602 00 Brno
Tel. 541 215 533
<http://www.ymca.cz/kontakty/kc/brno/>
brno@ymca.cz

Zeměpisná společnost „Morava“

Pekárenská 4a , 602 00 Brno
Tel. 549 258 505 , 543 214 302
<http://www.zsmorava.cz/>
zsmorava@post.cz

Sdružení přátel Jaroslava Foglara, o.s.

Hrnčířská 17
658 45 Brno
<http://www.spjf.cz/>
spjf@spjf.cz

12.5 Přehled mimoškolních aktivit školy

Škola realizuje jednorázové či pravidelné volnočasové aktivity zaměřené na smysluplné využívání volného času, včetně cílené prevence.

Škola nabízí:

- přístup na školní dvůr s možností sportovního vyžití, golfové hřiště, stolní tenis
- sportovní kroužky (futsal, florbal, volejbal, basketbal, sportovní hry, fotbal turistický, cykloturistický, střelecký kroužek) - kroužky dle zájmu žáků
- školní exkurze, lyžařské výcviky
- školní výlety
- sportovní soutěže,
- sportovní dny,
- žáci se podílejí na akcích školy: dny otevřených dveří,

Pedagogičtí pracovníci byli s PPŠ seznámeni na organizační poradě dne 30.8.2022.

V Brně dne 30.8.2022

Zpracovali: Ing. Vladimír Valouch, výchovný poradce .....

Schválil:

Ing. Roman Moliš

Ředitel školy

STŘEDNÍ ŠKOLA STROJÍRENSKÁ
A ELEKTROTECHNICKÁ BRNO,
příspěvková organizace
TRNKOVA 2482/113, BRNO
IČO: 00380431 DIČ: CZ00380431